

chod nasledujúcich dní a s nimi i veľkých udalostí. Najprv sa objavovali ruské stíhacie lietadlá, ktoré palubnými zbraňami odstrelovaly nemecké ustupujúce kolóny. To týchto v noci pilelovaly ruské bombardovacie lietadlá, ktoré sádzovali uhacie bomby menšej váhy. Ak sa stalo, že v mesiaci marci 1945 obec bola v noci dvakrát bombardovaná. Zasiaknutá bola časť obce, zvaná Otrubnica kde boli väčšie a menšie škody spôsobené na obytných stavaniach a na hospodárskych budovách.

Ustupujúce nemecké vojská cez noc prechodne ubytovávaly sa v stodolách a humnách. Nákladné autá dávaly do dvorov. Ruské pozorovacie letectvo sledovalo tieto pohyby ustupujúceho nemeckého vojska, fotografovalo ich a pripravovalo sa na akciu spríciť tieto kolóny. Dňa 4. apríla 1945 večer priviedlo sa viac tankov, nákladných aut do obce a ubytovavali sa v stodolách a humnách v časti obce zvané "Uličky". Toto ubytovanie sledovalo ruské pozorovacie letectvo

a dňa 5. apríla 1945 nadletelo nad obec smerom od Senice Brus-
kých bombardovacích lietadiel,
ktoré nad Závsim spustily sa
nižšie a na vopred stanovene-
né ciele, stodoly v Ulickách spus-
tily zápalné a trhacie bomby.
Vznikol veľký požiar. Deväť sto-
dôl zhorelo. Posledná bola stodo-
la suseda Jína Gajara pri
škole, od ktorej sa chytil školský
plot. Požiar sa lokalizoval tak,
že sa školský plot zvalil a na
stodolu Františka Gajara lieta-
sa a vedier voda.

Ti tomto bombardovaní
priamy zásah dostala aj škola
čís. d. 65 a to v zadnej stene
od dverí Pavla Brusilak rovna
naproti chodbe kde vyvalila ste-
nu a spôsobila diere v stene
asi 3 x 2 m veľkú. Toto bola trha-
cia bomba asi 100 kg váhy. Spôso-
bila značnú škodu lebo od
otrasu vybili sa všetky oblohy
na škol. budove čís. 65 vytrhla
kus strechy a polámala dvere
na chodbe. Na tejto chodbe
v školských a obecných skriniach
umiestnená bola obecná knižnica.
Tieto skrine tlakom vrecku
vrasení boli ku dverám a

knihy pomiešaly sa s tehlov a
prachom.

V tom čase počas bombar-
dovania v jikryle v škole (pivnici)
ukrylo sa viac detí susedov a
mätty. Okrem uvedeného bombar-
dovania zasiahlo iné tri stodoly
a dom Štefana Bakica, č. 187,
ktorý do značnej miery bol
poškodený.

Bombardovanie vysia-
dalo si obeť na ľudskom si-
voste. Pred bombardovaním ukryl
sa starý Klimeš pod bránou
Javelkovecov kde bol palubnou
páranou zranený. Okrem neho
palubnou páranou zranený bol
aj miestny pekáč J. Kimek.

Ustupovanie Nemcov
neprestalo. Deň za dňom
vdlihy sa po cestách ustupujú-
ce nemecké jednotky a to
v stave už viac menej deror-
ganičnom. Nemali proviantu,
munície a ani náklady klášt'
odpor. Z ich peči bolo vyrozumieť,
že sa tešia na návrat do
svojej vlasti. Napriek očakávan-
iu prichod fronty. Zo má-
lenej situácie nebolo možno
usúdiť, odkiaľ očakávať prichod
Rusov. Z počiatku usudovalo sa

Príchod
fronty:

že Rusi prídu smerom od Senice
či so prito lebo na hradskej
Senica - Jasťin bol akýsi gene-
rálny ústup. Dňa 6. apríla však
počuli Nemci ustupovať z lesa
za Sajdikovými Humencami a
tak sa znamenilo, že Rusi dojdú
z tohoto smeru. Ustupujúci
Nemci zaujali v obci potnými
delami a tankami palebné po-
stavenie v humnách vo smere
na Sajdikove Humence. Vyhodili
železobetónový most na Myjavu
pri Thebergovej mlyne, aby tak
spomalili nástup Rusov a ich
útok proti obci.

Naši občania obávajú sa
ďalšieho bombardovania, prípadne
bubnovej palby delostreleckej, opustili
svoje domovy a so statkami a
člvanami rodiny odišli z obce.
Uchýlili sa v Moravkovej Doline, v
Vihoradoch, na Kríštave a v Steh-
navor. Tam v duševných úzkostiach
očakávali príchod nasledujúcich ho-
dín. Boli to ťažké chvíle, ktoré si
vyriadaly veľkého nervového na-
pätia.

Boj začal. Delostrelecké
granáty dopadali na obec. Jed-
ným takýmto granátom pa-
siahnuta bola i školska bu-

dova č. 66. na frontálnej stene a spôsobilu že sa všetky okná sasykali.

Ustupujúci Nemci behali po obci z domu do domu a kde čo mohli vyrabovali. Tam za púťami prišly čelne kováčkej hliadky na koroch zo smeru od Štepanova. Tam sa totiž podaril Kováčkom prechod cez Mlýnsku a tak bojným obkrovením donútili Nemcov k ústupu. Ústup Nemcov bol so smerom na Koralov a Urzín. Za ustupujúcimi Nemcami priťahovali sa ďalšie ruské pešie a jazdecké jednotky. Dňa 7. apríla 1945 bola obec oslobodená ČV. V boji o oslobodenie obce padlo niekoľko Rusov, ktorých tela pochovaní sú na miestnom cintoríne.

Generálny ústup Nemcov. Koniec vojny. na všetkých frontoch nebolo možno pokračovať. Tak na Nemecko z dvoch strán sa zväčšoval. Zo západu Európy útočili anglo-američania a z východu ČV. V samotnom Nemecku nastal chaos. Vedúci nacistickí činitelia sa najprv odmlčali a potom jeden po druhom spáchali samovraždu. Nemecko bolo nútené prijať podmienku bezpodmienečnej kapitulácie. Dňa 9. mája 1945 nastal pokoj všade na všetkých frontoch. V súčasnej obci

pred kostolom na priestranstve
usporiadaná bola slávnosť konca
vojny. Koniec vojny - koniec vraž-
denia - koniec ničenia kultúrnych
hodnôt - koniec nervového napätia

Miestny
národný
výbor:

Dňa 14. apríla 1945 prevzal
správu obce do rúk MNV. Keďže
volený občianstvom, ale delegova-
nými členmi politických strán
a to DS (demokratickej) a KSČ (ko-
munist. strany slovenskej) MNV malo
18 členov na čele s predsedom
Andrejom Šovišavom odb. inž. Pod-
predsedom bol František Bubeník
za stranu KSČ. Ďalšími členmi
boli: Ján Gajar, Stefan Púšil,
Stefan Kolesnýk, Stefan Lárik,
Leonard Hostýn, Ján Tetraš,
Ludovít Gajar, Ján Reháč,
Ludovít Bábek, Horeš Jimek,
Julius Prož, Ján Jančík, Fran-
tišek Vaclavský, Jurich Štóra,
Bohuslav Jesán, a Rafael Ko-
rávek.

Tento revolučný MNV urado-
val od 14. apríla 1945 do 25. júna
1945. Dňa 26. júna 1945 konala sa
aklamáciou voľba do MNV. Už pred
touto voľbou obe strany politické
dohodly sa na kandidátoch a
na garite členstva v MNV. Na
školskom dvore shromáždene

občianstvo prijalo bez zmeny kandidátov politických strán. Súčasne jasnoklasne všetkými prítomnými voličmi zvolený bol za predsedu M. V. Anský, Sponšard odb. uč. a podpredsedu Javol Morávek, rotníka.

M. V. v duchu ľudovej demokracie vedie správu obce. Kotársky úrad bol nariadením Slovenskej Národnej rady zrušený a miesto neho vznikol si M. V. seba podriadený úrad M. V.

Za Demokratickú stranu do M. V. zvolení boli: Ondrej Sponšard, Štefan Masaryk, Štefan Trnávka, Ján Čajár, Ján Petráš, Štefan Morávek, Ladislav Brnák, Ráfael Morávek a Imrich Tajdik.

Za K. S. P. do M. V. zvolení boli: Javol Morávek, Jozef Šimek, František Bubeník, Imrich Štorec, Imrich Šimek, Jozef Šajla, Ľudovít Búžik, Julius Kala a Štefan Čajár.

Školský úsp. v Itálic pri Pôstátnem písom zo dňa 13. júna 1945, čís. Školy:

1328/1945 som oznámil, že túto školu bola podľa nar. S. P. R. č. 5/944 zo 6. sept. 1944 a Pov. S. P. R. pre veci škol. a osv. č. 634/45, obč. 2/3 postátnená. Štát prebera na seba znášanie všetkého osobného a vecného nákladu a štát sa stáva vyhradným majiteľom všetkých školských hmotností a nehnuteľností.

PKR v dôvodovej správe vo
veči postátnenia všetkého školstva
uvádza, že postátnenie škôl sba-
lo sa preto, aby bol len jeden
typ škôl, aby školy boli jednotné
a aby konfessie nemohly vplyv-
vať na výchovu a vyučenie.

Ludové
súdy:

Na potrestanie zradcov
národa, kolaborantov a fašisti-
ckých napomáhateľov zriadené boli
na celom štátnom území ľudov-
é súdy. V Bratislave zriade-
ný bol Národný súd, ktorý má
súdiť býv. prezidenta Dr. Tisla, mi-
nistrov a poslancov. V hraničných
mestách zriadené boli Okresné ľud-
ové súdy a v obciach Miestne
ľudové súdy.

V najbližšej obci zriadený
bol Miestny ľudový súd tohoto slo-
venia:

predseda: Ján Gajar
podpredseda: Štefan Gajar
obžalobca: Jozef Šimek
zástupca obce: Ľudovít Gajar
členovia: Teofil Václavík, František
Václavík, Štefan Brúsil, Štefan Reháč,
Viktor Hetta, Viliam Gajar, Jozef
Reháč, Javol, Moravčík, Štefan
Masaryk a Ján Palkovič.

Súdne pojednávanie
pred ľudovými súdmi je verejné.

Do dňa 10. aug. 1945 prejednaný pred ľudovými súdom ani jeden prípad.

Historia est magistra vitae. Historické dejiny sú učiteľkou života - hovorí udatosť: latinské príslovie. Mnohí sa poučia z dejín, iní zas nevedia chápať históriu. Niektorí tvrdia, že dejiny sa neopakujú a súčasná doba nedáva im, sa pravdu. Opakovala sa veľká, krvavá tragedia sveta - druhá svetová vojna, vyvolaná nemeckými, imperialistickými ambíciami. Prvej a druhej svetovej vojny boli tie isté - ziskat' hegemóniu nad Európou. Koniec prvej a druhej svetovej vojny bol istý - Nemecko vojnu prehralo. Muselo tieto vojny prehrať, lebo aspirácie, opánovať Európou nepočívaly na mravných základoch. Každý národ má právo byť svojším národným pivotom a nikde v histórii národov nie je napísané, že ten alebo onen národ je predurčený na to, aby slúžil inému národu. Ak si ten ktorý národ vindikuje právo rozhodovať nad osudom iného národa, dopúšťa sa krivdy, ktorá musí byť odčinená.

V knihe osudov slovan:

ských národov je napísané, že
pána mať je neprávosť a väčšou
krivdou je byť pánom. Slovom len
na svojom chce orat siat a žat,
cudrie nežiada. Nechce byť pánom
nad iným národom, ale tiež
nechce byť sluškou iného národa.

Blak budi protiblak. Blak
Nemcov na obsadené národy vy-
volal u nich odpor proti nim.
Začalo takmer celoeurópske
vznieťie proti Nemcom.

Vznikaly tajné organizácie v
štátoch, ktoré organizovali pod-
zemné hnutie proti šupantom.
Táto ilegálna činnosť napomá-
hala porušiť vládu nemeck-
ých prisluhovačov: Tallo, Rumunsko,
Bulharsko, Chorvátsko, Maďarsko
a fronta pomaly sice, ale isto,
približovala sa k hraniciam
Slovenska. Dňa 29. augusta 1944
vzniklo na Slovensku celonárodné
povstanie so zbraňou v rukách
proti Nemcom.

K partizánskym sku-
pinám ktoré sa rozširovaly v ho-
rách pridávaly sa jednotky voj-
ská a tak celé Slovensko od
Trnavy až na východ bolo v
znamení boja porušiť ne-
meckú nadvládu a nemecké